

บทที่ 3 ผลการวิจัย

กลุ่มที่เป็น atopic dermatitis เป็นเด็กที่มารับการรักษาที่แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ในระยะเวลาตั้งแต่ 1 มีนาคม 2534 ถึง 31 มีนาคม 2535 มีจำนวน 30 ราย เป็นชาย 17 ราย เป็นหญิง 13 ราย อายุอยู่ในช่วง 2 ปี จนถึง 14 ปี

กลุ่มที่เป็น atopy แต่ไม่มีอาการ atopic dermatitis เป็นเด็กที่มารับการรักษาที่ คลินิกโรคภูมิแพ้เด็ก โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ในระยะเวลาตั้งแต่ 1 มีนาคม 2535 ถึง 31 มีนาคม 2535 จำนวน 30 ราย เป็นชาย 25 ราย เป็นหญิง 5 ราย อายุอยู่ในช่วง 2 ปี จนถึง 14 ปี ไม่มีประวัติใช้เครื่องช่วยหายใจในระยะแรกคลอด

เด็กทั้ง 2กลุ่มมีรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะโดยทั่วไปไม่มีความแตกต่างกันในด้าน อายุ เพศ น้ำหนัก น้ำหนักแรกคลอด การคลอด การกินนมแม่ การศึกษาของบิดามารดา และเศรษฐกิจ

ตารางที่ 5 แสดงลักษณะทั่วไปของเด็กที่เป็น atopic dermatitis
เปรียบเทียบกับเด็กที่เป็น atopy แต่ไม่มีอาการ atopic
dermatitis

ลักษณะ	AD* (n = 30)	Atopic** (n = 30)	P Value
อายุ (ปี)	7.8 ± 3.2	9.0 ± 2.4	0.06
น้ำหนักแรกคลอด (mg)	2780 ± 688	2964 ± 380	0.55
น้ำหนักปัจจุบัน (kg)	24.1 ± 10.5	25.7 ± 6.9	0.11
รายได้ครอบครัว (บาท)	18534 ± 22059	16516 ± 8636	0.48
การคลอด			
คลอดปกติ***	19	24	
คลอดผิดปกติ****	11	16	0.36
การกินนมแม่			
กิน	21	25	
ไม่ได้กิน	9	5	0.36
การศึกษาของบิดา			
ป.6 หรือต่ำกว่า	6	5	
สูงกว่า ป.6	24	25	0.32
การศึกษาของมารดา			
ป.6 หรือต่ำกว่า	9	5	
สูงกว่า ป.6	21	25	0.26

* AD = atopic dermatitis

** Atopy = atopy แต่ไม่เป็น atopic dermatitis

*** คลอดปกติ = คลอดปกติทางช่องคลอดโดยไม่ต้องใช้เครื่องมือช่วย

**** คลอดผิดปกติ = การคลอดด้วยวิธีอื่นนอกจากการคลอดปกติทางช่องคลอด

ในเรื่องเกี่ยวกับประวัติโรคภูมิแพ้ พบว่าเด็กที่เป็น atopic dermatitis มีประวัติในครอบครัวเป็นโรคภูมิแพ้ร้อยละ 60 และมีประวัติส่วนตัวเป็นโรค allergic rhinitis ร้อยละ 63 และ bronchial asthma ร้อยละ 27 ส่วนเด็กที่เป็น atopy แต่ไม่เป็น atopic dermatitis มีประวัติครอบครัวเป็นโรคภูมิแพ้ร้อยละ 90 และมีประวัติส่วนตัวเป็นโรค allergic rhinitis ร้อยละ 63 และ bronchial asthma ร้อยละ 43 ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบเด็กที่เป็น atopic dermatitis กับเด็กที่เป็น atopy แต่ไม่เป็น atopic dermatitis ในด้านประวัติภูมิแพ้

	AD* (n = 30)	Atopy** (n = 30)	P value
ประวัติโรคภูมิแพ้ในครอบครัว	20	27	0.06
ประวัติโรคภูมิแพ้ส่วนตัว			
allergic rhinitis	19	28	0.12
bronchial asthma	8	13	0.28

* AD = เด็กที่เป็น atopic dermatitis

**Atopy = เด็กที่เป็น atopy แต่ไม่เป็น atopic dermatitis

ผลการทำ intradermal skin test กับ patch test ด้วยสาร aeroallergen 5 ชนิด คือ house dust, mite, cockroach, mixed mold และ mixed grass มีรายละเอียดดังแสดงตารางที่ 7-16

ตารางที่ 7 แสดงรายละเอียดผลการทำ intradermal skin test กับ patch test ด้วยสาร house dust ในผู้ป่วยที่เป็น atopic dermatitis

intradermal skin test ด้วย สาร house dust	patch ด้วยสาร house dust			รวม
	0	1+	2+	
0	4	0	0	4
1+	1	0	1	2
2+	2	1	2	5
3+	4	2	5	11
4+	0	2	6	8
รวม	11	5	14	30

ตารางที่ 8 แสดงรายละเอียดผลการทำ intradermal skin test กับ patch test ด้วยสาร mite ในเด็กที่เป็น atopic dermatitis

intradermal skin test ด้วย สาร mite	patch ด้วยสาร mite			รวม
	0	1+	2+	
0	1	0	0	1
1+	0	0	0	0
2+	2	0	1	3
3+	3	1	3	7
4+	3	6	10	19
รวม	9	7	14	30

ตารางที่ 9 แสดงรายละเอียดผลการทำ intradermal skin test กับ patch test ด้วยสาร cockroach ในเด็กที่เป็น atopic dermatitis

intradermal skin test ด้วย สาร cockroach	patch ด้วยสาร cockroach			รวม
	0	1+	2+	
0	3	0	1	4
1+	1	1	1	3
2+	2	1	2	5
3+	3	3	3	9
4+	0	3	6	9
รวม	9	8	13	30

ตารางที่ 10 แสดงรายละเอียดผลการทำ intradermal skin test กับ patch test ด้วยสาร mixed mold ในเด็กที่เป็น atopic dermatitis

intradermal skin test ด้วย สาร mixed mold	patch ด้วยสาร mixed mold			รวม
	0	1+	2+	
0	6	0	1	7
1+	2	1	1	4
2+	7	4	4	15
3+	0	0	1	1
4+	0	3	0	1
รวม	15	8	7	30

ตารางที่ 11 แสดงรายละเอียดผลการทำ intradermal skin test กับ patch test ด้วยสาร mixed grass ในเด็กที่เป็น atopic dermatitis

intradermal skin test ด้วย สาร mixed grass	patch ด้วยสาร mixed grass			รวม
	0	1+	2+	
0	4	0	1	5
1+	2	2	0	4
2+	6	3	2	11
3+	3	2	2	7
4+	2	1	0	3
รวม	17	8	5	30

จากตารางที่ 7 ถึง 11 พบว่าเด็กในกลุ่ม atopic dermatitis ทุกคนที่ได้ผลลบจากการทำ intradermal test ด้วย aeroallergen ทั้ง 5 ชนิด คือ house dust, mite, cockroach, mixed mold และ mixed grass ให้ผลลบต่อการทำ patch test ด้วยสารเดียวกัน และเด็กที่ให้ผลบวกจากการทำ intradermal test ด้วย aeroallergen ดังกล่าวให้ผลต่อการทำ patch test ด้วยสารเดียวกันร้อยละ 63, 70, 70, 50 และ 43 ตามลำดับ

ตารางที่ 12 แสดงรายละเอียดผลการทำ intradermal skin test กับ patch test ด้วยสาร house dust ในเด็กที่เป็น atopy แต่ไม่มีอาการ atopic dermatitis

intradermal skin test ด้วย สาร house dust	patch ด้วยสาร house dust			รวม
	0	1+	2+	
0	3	0	3	3
1+	3	0	0	3
2+	6	0	1	7
3+	9	0	1	10
4+	6	0	1	7
รวม	27	0	3	30

ตารางที่ 13 แสดงรายละเอียดผลการทำ intradermal skin test กับ patch test ด้วยสาร mite ในเด็กที่เป็น atopy แต่ไม่มีอาการ atopic dermatitis

intradermal skin test ด้วย สาร mite	patch ด้วยสาร mite			รวม
	0	1+	2+	
0	1	0	0	1
1+	0	0	0	0
2+	3	0	0	3
3+	3	0	0	3
4+	20	0	3	23
รวม	27	0	3	30

ตารางที่ 14 แสดงรายละเอียดผลการทำ intradermal skin test กับ patch test ด้วยสาร cockroach ในเด็กที่เป็น atopy แต่ไม่มีอาการ atopic dermatitis

intradermal skin test ด้วย สาร cockroach	patch ด้วยสาร cockroach			รวม
	0	1+	2+	
0	5	0	0	5
1+	5	0	0	5
2+	3	0	1	4
3+	8	0	1	9
4+	6	0	1	7
รวม	27	0	3	30

ตารางที่ 15 แสดงรายละเอียดผลการทำ intradermal skin test กับ patch test ด้วยสาร mixed mold ในเด็กที่เป็น atopy แต่ไม่มีอาการ atopic dermatitis

intradermal skin test ด้วย สาร mixed mold	patch ด้วยสาร mixed mold			รวม
	0	1+	2+	
0	11	0	0	11
1+	6	0	0	6
2+	5	0	0	5
3+	5	1	1	7
4+	1	0	0	1
รวม	28	1	1	30

ตารางที่ 16 แสดงรายละเอียดผลการทำ intradermal skin test กับ patch test ด้วยสาร mixed grass ในเด็กที่เป็น atopy แต่ไม่มีอาการ atopic dermatitis

intradermal skin test ด้วย สาร mixed grass	patch ด้วยสาร mixed grass			รวม
	0	1+	2+	
0	7	0	0	7
1+	4	0	0	4
2+	9	0	1	10
3+	5	1	0	6
4+	3	0	0	3
รวม	28	1	1	30

จากตารางที่ 12 ถึง 16 พบว่าเด็กในกลุ่มที่เป็น atopy แต่ไม่มีอาการ atopic dermatitis ทุกคนที่ให้ผลบวกต่อการทำ intradermal test ด้วย aeroallergen อย่างน้อยชนิดใดชนิดหนึ่งใน 5 ชนิด คือ house dust, mite, cockroach, mixed mold, mixed grass และมีเด็กเพียง 3 ราย ที่ให้ผลบวกต่อการทำ patch test ด้วยสารเดียวกัน

ตารางที่ 17 แสดงจำนวนสารที่ทำให้ผลบวกในการทำ intradermal test ในเด็กที่เป็น atopic dermatitis กับเด็กที่เป็น atopy แต่ไม่มีอาการ atopic dermatitis

จำนวนสารที่ทำให้ผลบวก ต่อ intradermal test	AD* (n=30)	ATOPY** (n=30)
0	1	0
1	2	3
2	1	2
3	0	2
4	5	5
5	21	18

P value = 0.58

* atopic dermatitis

** atopy without atopic dermatitis

จากตารางที่ 17 พบว่าเด็กในกลุ่มที่เป็น atopic dermatitis ส่วนใหญ่ให้ผลบวกต่อ intradermal test 5 ชนิด เช่นเดียวกับเด็กในกลุ่มที่เป็น atopy แต่ไม่มีอาการ atopic dermatitis จำนวนสารที่ทำให้ผลบวกในการทำ intradermal test ทั้ง 2 กลุ่มไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Pvalue = 0.58)

ตารางที่ 18 แสดงจำนวนสารที่ทำให้ผลบวกในการทำ patch test ในเด็กที่เป็น atopic dermatitis กับ เด็กที่เป็น atopy แต่ไม่มีอาการ atopic dermatitis

จำนวนสารที่ทำให้ ผลบวกในการทำ patch test	AD* (n=30)	ATOPY** (n=30)
0	3	27
1	3	0
2	4	0
3	7	0
4	8	2
5	5	1

P value = $<10^{-6}$

* atopic dermatitis

** atopy without atopic dermatitis

จากตารางที่ 18 พบว่า เด็กในกลุ่มที่เป็น atopic dermatitis ส่วนใหญ่ให้ผลบวกต่อ patch test จำนวน 4 ชนิด ในขณะที่เด็กในกลุ่มที่เป็น atopy แต่ไม่มีอาการ atopic dermatitis มีเพียง 3 รายที่ผลบวกต่อ patch test ทั้ง 3 รายให้ผลบวกต่อสาร 4 ชนิด

เด็ก 2 กลุ่มนี้ให้ผลบวกต่อการทำ patch test แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P value $<10^{-6}$)

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบผลการทำ intradermal test กับการทำ patch test ด้วยสาร aeroallergen 5 ชนิดคือ house dust, mite, cockroach, mixed mold และ mixed grass ในเด็กที่เป็น atopic dermatitis กับเด็กที่เป็น atopy แต่ไม่มีอาการ atopic dermatitis

aeroallergen	atopic dermatitis (n=30)		atopy without AD* (n=30)	
	intradermal test	patch test	intradermal test	patch test
house dust	26(86)***	19(63)	27(90)	3(10)
mite	29(96)	21(70)	29(96)	3(10)
cockroach	26(86)	21(70)	25(83)	3(10)
mixed mold	23(76)	15(50)	19(63)	2(7)
mixed grass	25(83)	13(43)	23(76)	2(7)
Test positive	29(96)	27(90)	30(100)	3(10)

* atopic dermatitis

** สารใดสารหนึ่งให้ผลบวก=ให้ผลบวก

*** ตัวเลขในวงเล็บเป็นร้อยละ

จากตารางที่ 19 เมื่อนำเด็กทั้ง 2 กลุ่มมาเปรียบเทียบว่าให้ผลต่อการทดสอบด้วยสาร aeroallergen 5 ชนิดคือ house dust, mite, cockroach, mixed mold, mixed grass โดยการทำให้ผลต่อ intradermal test และ patch test พบว่า เด็กที่เป็น atopic dermatitis ให้ผล

บวกต่อการทำ intradermal test ต่อสารตั้งกล่าวร้อยละ 86, 96, 86, 76 และ 83 ตามลำดับ และให้ผลบวก ต่อการทำ patch test ด้วยสารตั้งกล่าว ร้อยละ 63, 70, 70, 50 และ 43 ตามลำดับ

ส่วนเด็กที่เป็น atopy แต่ไม่มีอาการ atopic dermatitis ให้ผลบวกต่อการทำ intradermal test ต่อสาร house dust, mite, cockroach, mixed mold และ mixed grass ร้อยละ 90, 96, 83, 63 และ 76 ตามลำดับ และให้ผลบวกต่อการทำ patch test เพียง 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 10

ตารางที่ 20 เปรียบเทียบผลการทำ intradermal skin test ในเด็กที่เป็น atopic dermatitis กับเด็กที่เป็น atopy แต่ไม่มีอาการ atopic dermatitis

intradermal skin test	AD* (n=30)	ATOPI** (n=30)	p value
house dust	26(86)	27(90)	1.00
mite	29(96)	29(96)	1.00
cockroach	26(86)	25(83)	1.00
mixed mold	23(76)	19(63)	0.40
mixed grass	25(83)	23(76)	0.75
Test positive***	29(96)	30(100)	1.00

* atopic dermatitis

** atopy without atopic dermatitis

*** สารใดสารหนึ่งให้ผลบวก=ให้ผลบวก

จากตารางที่ 20 จะเห็นว่าเด็กที่เป็น atopic dermatitis ให้ผล intradermal test ไม่แตกต่างจากเด็กที่เป็น atopy แต่ไม่มีอาการ atopic dermatitis (p value =1.00)

ตารางที่ 21 เปรียบเทียบผลการทำ patch test ในเด็กที่เป็น atopic dermatitis กับ เด็กที่เป็น atopy แต่ไม่มีอาการ atopic dermatitis

patch test	AD* (n=30)	ATOPY** (n=30)	p value
house dust	19(63)	3(10)	<0.001
mite	21(70)	3(10)	<0.001
cockroach	21(70)	3(10)	<0.001
mixed mold	15(50)	2(7)	<0.001
mixed grass	13(43)	2(7)	<0.001
Test positive***	27(90)	3(10)	<10 ⁻⁶

* atopic dermatitis

** atopy without atopic dermatitis

*** สารใดสารหนึ่งให้ผลบวก=ให้ผลบวก

จากตารางที่ 21 จะเห็นว่าเด็กที่เป็น atopic dermatitis ให้ผลแตกต่างจาก เด็กที่เป็น atopy แต่ไม่มีอาการ atopic dermatitis อย่างมีนัยสำคัญ (P value < 10⁻⁶)

ผลการทำ patch test ที่ 20 นาที ในกลุ่มที่เป็น atopy แต่ไม่มีอาการ atopic dermatitis 10 ราย พบว่ามีเพียง 1 รายที่ให้ผลบวกที่ 20 นาที ต่อสารก่อภูมิ mite โดยมี flare ขนาด 2 เซ็นติเมตร ในขณะที่ให้ผล intradermal test 4+ และ patch test ที่ 72 ชั่วโมง 2+ ส่วนเด็กอีก

9 ราย ให้ผลบวก intradermal test ต่อสารก่อภูมิ mite ทั้ง 9 ราย ผล patch test ที่ 20 นาที ไม่มีปฏิกิริยา และสารก่อภูมิอีก 4 ชนิดคือ house dust, cockroach, mixed mold และ mixed grass ผล patch test ที่ 20 นาที ก็ไม่มีปฏิกิริยาเช่นกัน